

EUROPEAN CONFERENCE

Conference Proceedings

XV International Science Conference
«Modern problems of science
development: scope and causes»

April 14-16, 2025

Bergen, Norway

UDC 01.1

ISBN – 979-8-89766-178-7

The XV International scientific and practical conference «Modern problems of science development: scope and causes», April 14-16, 2025, Bergen, Norway, 204 p.

Text Copyright © 2025 by the European Conference (<https://eu-conf.com/>).

Illustrations © 2025 by the European Conference.

Cover design: European Conference (<https://eu-conf.com/>).

© Cover art: European Conference (<https://eu-conf.com/>).

© All rights reserved.

No part of this publication may be reproduced, distributed, or transmitted, in any form or by any means, or stored in a data base or retrieval system, without the prior written permission of the publisher. The content and reliability of the articles are the responsibility of the authors. When using and borrowing materials reference to the publication is required. Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighboring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

The recommended citation for this publication is: Pashayeva N. The effect of a synthetic biologically active substance on the activity of guaiacol peroxidase in virus-infected cucumber (*Cucumis sativus* L.) plants. Abstracts of XV International Scientific and Practical Conference. Bergen, Norway. Pp. 9-11.

URL: <https://eu-conf.com/en/events/modern-problems-of-science-development-scope-and-causes/>

17.	Олексів Т.І. ІНТЕГРАЦІЯ CRM ТА ERP-СИСТЕМ ЯК ІНСТРУМЕНТ ОПТИМІЗАЦІЇ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ В ІТ-СФЕРІ	69
18.	Пульча Д.О. ДИНАМІКА ТА ДЖЕРЕЛА ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ ПІДПРИЄМСТВАМИ ОДЕСЬКОГО РЕГІОНУ	73
MEDICINE		
19.	Baieva O., Kovalenko O., Zelentsova S. THEORETICAL AND METHODOLOGICAL PRINCIPLES OF TRAINING FUTURE DOCTORS TO WORK IN MEDICAL ELECTRONIC SYSTEMS	77
20.	Shevchuk M. MORPHOMETRIC PARAMETERS OF SINUSOIDAL HEMOCAPILLARIES OF THE LIVER AFTER 4 WEEKS OF EXPERIMENTAL EXPOSURE TO 10% CANNABIDIOL OIL	79
21.	Адубецька А.Ю., Шнайдер С.А., Деньга О.В. ДИНАМІКА АКТИВНОСТІ УРЕАЗИ ТА ЛІЗОЦИМУ ЯК МАРКЕРІВ МІСЦЕВОЇ НЕСПЕЦИФІЧНОЇ РЕЗИСТЕНТНОСТІ В РОТОВІЙ РІДИНІ ПАЦІЄНТІВ З ПЕРИІМПЛАНТИТАМИ ПІД ВПЛИВОМ ЛІКУВАЛЬНО-ПРОФІЛАКТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ	82
22.	Григор'єв Д.Г., Лахтін Ю.В. ЧАСТОТА ПОРУШЕНЬ МАРГІНАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ РЕСТАВРАЦІЙ ПРИ РІЗНИХ ПРОТОКОЛАХ ПІДГОТОВКИ КАРІОЗНИХ ПОРОЖНИН	84
23.	Костюк Є.В., Лілітко Д.А., Калініченко О.В. ЛЮДЯНІСТЬ ТА ЕМПАТІЯ ЯК СКЛАДОВА РОБОТИ МЕДИЧНОГО ПРАЦІВНИКА	87
24.	Малий Д.Ю., Шнайдер С.А. ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА ПАРОДОНТАЛЬНИХ ІНДЕКСІВ ТА СТАНУ ГІГІЄНИ ПОРОЖНИНИ РОТА У ПАЦІЄНТІВ ІЗ ПОЄДНАНОЮ ЕНДОКРИННОЮ ПАТОЛОГІЄЮ	89
25.	Присяжнюк С.Т., Курас Л.Д. ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ВЕГАНСТВА НА РІЗНІ АСПЕКТИ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ	91

ЛЮДЯНІСТЬ ТА ЕМПАТІЯ ЯК СКЛАДОВА РОБОТИ МЕДИЧНОГО ПРАЦІВНИКА

Костюк Єлизавета Віталіївна

Здобувачка освіти 1 курсу 2 медичного факультету 018 групи
Харківський національний медичний університет

Лілітко Дар'я Андріївна

Здобувачка освіти 1 курсу 2 медичного факультету 018 групи
Харківський національний медичний університет

Калініченко Ольга Василівна

Науковий керівник: к.філол.н., доцент
Харківський національний медичний університет

Під час воєнного стану медичні працівники займаються не тільки лікуванням і порятунком життів, а й відіграють важливу роль у наданні психологічної допомоги пораненим військовослужбовцям. Війна супроводжується стресом, болем, страхом і постійним напруженням, тому для захисників важливе не лише медична допомога, а й тепле та людяне ставлення, яке допоможе подолати негативні та важкі емоції. Спілкування медичного працівника з військовими потребує особливого підходу: важливо бути не тільки фахівцем, а й підтримкою, другом і людиною, яка здатна вселити впевненість в одужання.

В умовах війни лікар виконує не лише медичну та психологічну допомогу, а й емоційну підтримку. Спілкування медика з пораненими впливає не тільки на психологічний, але й на емоційний стан військовослужбовця, тому правильно підібрані слова та дії впливають на ефективність лікування і шанси одужання.

Науковці виокремлюють основні завдання спілкування медика з військовослужбовцями:

По-перше, медичний працівник повинен допомогти з усуненням паніки, оскільки поранений може перебувати в стані шоку чи страху, і слова лікаря здатні повернути йому контроль над ситуацією.

Уже після усунення паніки медик повинен зміцнити довіру, адже спокійні та впевнені дії та тон медичного працівника надає впевненість військовому в успішному результаті лікування.

Якщо військовий довіряє лікарю, то його задача забезпечити ефективне лікування. Також медичний працівник повинен пам'ятати за психологічну підтримку, бо в бойових умовах слова медика можуть стати чи не єдиним джерелом моральної підтримки.

Військові живуть в умовах суворої дисципліни, постійного стресу і високої відповідальності, що накладає відбиток на їхній психологічний стан. Вони часто приховують свої почуття, що може ускладнювати діагностику психологічних проблем. Також військовослужбовці можуть не скаржитися навіть на серйозні травми, що потребують особливої уваги з боку медиків. А бойова обстановка

може призвести до тривалих психологічних травм -посттравматичний синдром. У свою чергу завдання лікаря полягає в тому, щоб процес взаємодії лікаря й військового відбувався за допомогою засобів емпатії, чітко та лаконічно, адже військовослужбовці краще сприймають короткі та зрозумілі інструкції.

Слід зазначити про особливості спілкування з різними категоріями військовослужбовців.

Новобранці не мають бойового досвіду, можуть, наприклад, панікувати, їм важливо надавати підтримку і вселяти впевненість.

Досвідчені бійці звикли приховувати біль та емоції, тому можуть відмовлятися від допомоги. Медичним працівникам необхідно переконувати їх у важливості лікування.

Командири та офіцери відчують відповідальність за підлеглих, можуть ігнорувати свій стан, важливо підкреслювати, що їхнє здоров'я – запорука успішного командування.

Тяжкопоранені бійці можуть відчувати страх смерті, шок, апатію. Головне завдання лікаря – вселити впевненість в одужання застосовуючи засоби людяності та емпатії.

Після повернення з війни в багатьох військовослужбовців розвивається депресія, труднощі з адаптацією та інші психологічні захворювання. Для того, щоб підтримати військовослужбовців після бойових дій потрібно буде організувати психологічну реабілітацію, створити сприятливе середовище, оскільки підтримка з боку суспільства допомагає бійцям повернутися до мирного та спокійного життя.

Отже, спілкування медичного працівника з військовослужбовцями – це не просто розмова, а важливий елемент лікування та реабілітації з використанням людяності та емпатії. Уміння правильно говорити, підтримувати та вселяти впевненість рятує життя не менше, ніж перев'язки поранень. Тому можемо зробити висновок, що медик – це не лише лікар, а й психолог, наставник, людина, від якої залежить не лише фізичне здоров'я, а й душевний стан бійців. Правильне спілкування із солдатами може вплинути на їхній бойовий дух, швидкість одужання і навіть врятувати їх від тяжких наслідків війни.

Список літератури:

1. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/734391/1/%D0%9E%D1%81%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D0%B2%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D0%BD%D0%B0%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D0%B4%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D0%BC%D0%BE%D0%B3%D0%B8%20%D0%B2%D1%96%D0%B9%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%81%D0%BB%D1%83%D0%B6%D0%B1%D0%BE%D0%B2%D1%86%D1%8F%D0%BC.pdf>

2. <https://mil.in.ua/uk/articles/yak-vryatuvaty-poranenyh-i-vberegty-sebe-kilka-porad-dlya-bojovyh-medykiv/>

3. <https://gmka.org/uk/articles/psychologichna-dopomoga-pid-chas-vijny/>